

KÖZÖSSÉGSZERVEZÉS BA
ZÁRÓVIZSGA
2023/2024-es tanévtől

A záróvizsgán a hallgató két tételt húz, egyet az „A” tételsorból, valamint egyet a szakirányának megfelelő „B” tételsorból. A felelet célja, hogy a bizottság meggyőződjön arról, hogy a hallgató képes átlátni a közösségszervezés és a képzés szakirányainak főbb kérdéseit, integrálni a megszerzett ismereteket.

„A” TÉTELSOR
TÖRZSANYAG TÉTELEI

	A tétel címe	Kulcsszavak	Ajánlott szakirodalom és felhasználható források[1]
1.	Tudományfilozófiai elméletek	filozófia, tudomány, ismeretelmélet, közösség	<ul style="list-style-type: none">• Fehér M. István (2012). A kerekded kör, avagy a filozófia nagyságáról és nyomorúságáról. In: Magyar Tudomány 2012. 9. sz.• LYOTARD, Jean-Francois (1993). A posztmodern állapot. In: Habermas–Lyotard–Rorty: A posztmodern állapot. Századvég 1993. p 1-145p• MIRE TANÍT A FILOZÓFIA MA? In: Magyar Tudomány 2019. 2. szám.• POPPER, Karl (1976). A társadalomtudományok logikája. In: Tény, érték ideológia. A pozitívizmus-vita a nyugatnémet szociológiában. Gondolat-Budapest, p. 279-301• SOKAL, Alan – BRICMONT, Jean (2000). <i>Intellektuális imposztorok</i>. Typotext kiadó, Budapest.
2.	A közösségi művelődés szervezeteinek és alapintézményeinek történeti és funkcionális változásai	a művelődési otthonok négy generációja, magántér, köztér, népművelés, közművelődés, klubok, civil szervezetek, szabadművelődés, öntevékeny művelődés, közművelődés történeti szakmai orientációi	<ul style="list-style-type: none">• Romsics Ignác (2000). Magyarország története a XX. században, Osiris, 206-222., 305-335., 359-376., 496-512., 590-599. oldal• Kósa László (2006). Magyar művelődéstörténet. Osiris. 353-372, 531-564, 565-674. oldal• Sári Mihály (2007). A kultúra intézményrendszereinek történeti-funkcionális változásai, PTE FEEK. 110-130. oldal• A művelődési otthonok négy generációja / Sári Mihály. – In: Tudásmenedzsment, (2. évf.) 1. sz. (2001)

3.	Az élethosszig tartó tanulás paradigmájának megjelenése, terjedése	Az LLL értelmezési lehetőségei; A paradigma megjelenése és térhódítása, nemzetközi (UNESCO, OECD, EU) és hazai szakpolitikai hatása, kapcsolódó stratégiák, intézkedések	<ul style="list-style-type: none"> • Kraiciné Szokoly M. (2004). Egész életen át tartó tanulás, felnőttoktatás, felsőoktatás – kihívások az ezredfordulón. https://epa.oszk.hu/02900/02940/00021/pdf/EPA02940_zmimuzsa_2006_1_016-024.pdf • Óhidy A. (2006). Lifelong learning – az oktatáspolitikai koncepciótól a pedagógiai paradigmáig. https://folyoiratok.oh.gov.hu/uj-pedagogiai-szemle/lifelong-learning-az-oktatapolitikai-koncepciotol-a-pedagogiai-paradigmaig • Halász Gábor (2009). Egész életen át tartó tanulás: az új oktatáspolitikai paradigma https://ofi.oh.gov.hu/egesz-eleten-tarto-tanulas-az-uj-oktatapolitikai-paradigma
4.	Az élethosszig tartó tanulás hatásrendszere és támogatási lehetőségei	Kompetenciaterületek értelmezése és fejlesztési lehetőségei; Tanulási helyzetek, a munkahelyi tanulás sajátosságai (az LLL támogatási lehetőségei szervezeti szinten)	<ul style="list-style-type: none"> • Tóthné Téglás Tünde (2016). Kompetencia vállalati, munkavállalói és felsőoktatási szemmel http://kgk.uni-obuda.hu/sites/default/files/29_Tohtne-Tunde.pdf • A TANÁCS AJÁNLÁSA (2018. május 22.) az egész életen át tartó tanúláshoz szükséges kulcskompetenciákról https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=SV • Stéber Andrea–Kereszty Orsolya (2018). A munkahelyi tanulás támogatási formái – a tudásmenedzsment szerepe. Az elméleti kutatások kritikai elemzése https://www.researchgate.net/profile/Orsolya-Kereszty/publication/326654683_A_munkahelyi_tanulas_tamogatasi_formai_links/5b5b1a5f458515c4b24b6dd8/A-munkahelyi-tanulas-tamogatasi-formai.pdf
5.	Az emberi erőforrások jelentősége a szervezetben	Emberi erőforrások, emberi erőforrások szervezeti és közösségi szerepe, az emberi erőforrások biztosítása és fejlesztési lehetőségei.	<ul style="list-style-type: none"> • Karoliny – Poór (2003). Személyzeti/emberi erőforrás menedzsment kézikönyv. KJK-Kerszöv, Budapest. https://mersz.hu/dokumentum/YOV1682_1/ • Gyökér Irén (1999). Humán erőforrás menedzsment. Műszaki Kiadó – Magyar Minőség Társaság, Budapest.

			<ul style="list-style-type: none"> Nemeskéri Gyula – Fruttus István Levente (2001). Az emberi erőforrás fejlesztésének módszertana. Ergofit Kft. Budapest.
6.	Közösségi művelődés intézményrendszere és alapszolgáltatásai napjainkban. Egy választott alapszolgáltatás vagy intézmény bemutatása	közösségi szinterek, közművelődési intézmények típusai, művelődő közösségek, közművelődési alapszolgáltatások	<ul style="list-style-type: none"> B. Hegedűs és mások (szerk. 2018). Útmutató a közművelődési szakterület megújult jogszabályi környezetének alkalmazásához. NMI Művelődési Intézet Nonprofit Közhasznú Kft. Budapest. 1997. évi CXL. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről 20/2018-as EMMI rendelet a közművelődési alapszolgáltatások, valamint a közművelődési intézmények és a közösségi szinterek követelményeiről
7.	A személyközi kommunikáció szerepe a közösségekkel végzett szakmai tevékenységekben	kommunikáció fogalma, szintjei, alapfunkciói, kommunikációs modellek, infokommunikációs technológiák alkalmazásának előnyei és hátrányai	<ul style="list-style-type: none"> Forgó S. (2011). A kommunikációelmélet alapjai. Eger: EKTF. https://dtk.tankonyvtar.hu/bitstream/handle/123456789/8784/03_a_kommunikacio_elmelet_alapjai.pdf?sequence=1&isAllowed=y Rosengren, K. E. (2004). Kommunikáció. Budapest: Typotext Kiadó. http://communicatio.hu/oktatasisegedanyagok/konyv/rosengren_kommunikacio/rosengren_kommunikacio.PDF Borgulya Á., Somogyvári M (2016). Kommunikáció az üzleti világban. https://mersz.hu/dokumentum/dj184kauv_1/
8.	Közösségfejlesztés elméleti és gyakorlati kérdései	Közösség, közösségelmélet, társadalmi részvétel, társadalmi tőke elméletek, közösségfejlesztési beavatkozás, közösségfejlesztési folyamat	<ul style="list-style-type: none"> Füzér Katalin (2015). A bizalom társadalomelmélete és a társadalmi tőke szociológiaelmélete. Századvég, 20(78), 5–16. Arapovics Mária (szerk.): A közösségfejlesztés és a kulturális közösségfejlesztés gyakorlata. Módszertani útmutató, gyakorlati kézikönyv. SZMN-OSZK-NMI, 2019 https://cselekvokozossegek.hu/wp-content/uploads/K%C3%B6z%C3%B6ss%C3%A9gfejleszt%C3%A9s_crop_webre-1.pdf Vercseg Ilona (2020). Közösség és részvétel. A közösségfejlesztés és közösségi munka gyakorlatának elmélete. Parola füzetek, Budapest.

			<p>https://tatk.elte.hu/dstore/document/1564/Vercseg_Kozossag%20es%20reszvetel.pdf</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vercseg Ilona (2018). Közössélmélet. Parola Füzetek. Budapest https://kofe.hu/parola/wp-content/uploads/Parola_Fuzetek/2018%20-%20Vercseg%20Ilona%20-%20Kozossegelmelet.pdf • Kovács Edit (2017). Közösségfejlesztői szerepfelfogások és munkamódok közösségeket érintő radikális mértékű változásokban. Parola Füzetek. Budapest https://kofe.hu/parola/wp-content/uploads/Parola_Fuzetek/2017%20-%20KovacsEdit%20-%20Kozossegfejlesztoi%20szerepfelfogások.pdf • Andorka Rudolf (2006). Bevezetés a szociológiába, Osiris kiadó, Budapest. • Reisinger Adrienn (2009). Részvételi demokrácia és társadalmi részvétel-elméleti megközelítések. Civil Szemle http://www.civilszemle.hu/wp-content/uploads/2020/02/21_Civil_Szemle_2009_4_web.pdf • Anthony P. Cohen (1985). The symbolic construction of communities, London, Routledge. • Francis Fukuyama (2022). A bizalom. Európa Kiadó, Budapest. • Ferdinand Tönnies (20024). Közösség és társadalom. Társadalomtudományi Könyvtár, Budapest • B. Erdős Márta – Nyers Szilvia (2018). Miben van az erőd? Oktatási segédanyag szociális szakemberek és közösségfejlesztők számára. Digitális Tankönyv. https://dtk.tankonyvtar.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/13334/5.pdf?sequence=1&isAllowed=y
9.	A nonprofit szektor kialakulásának története, jellemzői, jogszabályi környezete	a nonprofit szektor kialakulása, értelmezése, szerepe, erősödése; a civil törvény, mint jogi szabályozó környezet	<ul style="list-style-type: none"> • Elméleti keretek. In: Nagy Ádám, Nizák Péter, Vercseg Ilona (2014). CIVIL TÁRSADALOM-NONPROFIT VILÁG. Kiadó: Új Ifjúsági Szemle Alapítvány. 13-37. https://mek.oszk.hu/18600/18693/18693.pdf • Márkus Edina (2016): Amikor a harmadik az első. A civil szektor többféle nézőpontból. http://mek.oszk.hu/16400/16430/16430.pdf • Arapovics Mária (2011). A közösség tanulása. ELTE Az élethosszig tartó Művelődésért Alapítvány, Budapest. http://www.muvelodesert.hu/sites/default/files/attach/akozossegtanulasa.pdf • 2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról

			https://njt.hu/jogszabaly/2011-175-00-00 Önkéntes szemle egy választott tanulmánya
10.	Az önkéntes tevékenység szerepe a tanulásban, valamint az ön – és szervezeti fejlesztésben	<p>önkéntesség fogalma, és jogszabályi háttere, az önkéntes tevékenységek típusai, nemzetgazdasági jelentősége, az önkéntes tevékenységében rejlő tanulási és fejlesztési lehetőségek</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Csordás Izabella (szerk.) (2017). Gyakorlati útmutató intézményi önkéntes programok létrehozásához és működtetéséhez. 203 p. Szentendre: Szabadtéri Néprajzi Múzeum, 2017. https://cselekvokozossegek.hu/wp-content/uploads/CSK_utmutato_onkenteseseg_online.pdf • Önkéntes Központ Alapítvány: <i>Mi az önkéntes portfólió?</i> http://www.onkentes.hu/cikkek/kompetencia-portfolio • 2005. évi LXXXVIII. törvény a közérdekű önkéntes tevékenységről https://net.jogtar.hu/getpdf?docid=a0500088.tv&targetdate=&printTitle=2005.+%C3%A9vi+LXXXVIII.+t%C3%B6rv%C3%A9ny • Ponyi-Arapovics-Bódog (szerk.): Magyarországi múzeumok, könyvtárak és közművelődési intézmények reprezentatív felmérése. Budapest. 2019. Önkéntesség: 2.6; 3.6;4.6. fejezetek: 43-48, 88-92., 131-135. cselekvokozossegek.hu/tudastar/kutatasi-jelentesek
11.	Az EU alapműködése és döntéshozatali rendszere	<p>A szakterületet befolyásoló legfontosabb közösségi döntések, prioritások stratégiák; Az EU szabályozási és ösztönző eszköztára a humánfejlesztés területén; Pályázati rendszerek felépülése, közösségi és hazai célok megjelenése, szervezeti szintű hatások</p>	<ul style="list-style-type: none"> • EP (2023). Az Európai Unió működése https://www.europarl.europa.eu/factsheets/hu/chapter/209/az-europai-unio-mukodese • Az Európai Unió - A szervezet és tevékenységei https://op.europa.eu/hu/publication-detail/-/publication/715cfcc8-fa70-11e7-b8f5-01aa75ed71a1 • Halász Gábor (2012). Az oktatás az Európai Unióban - Tanulás és együttműködés. Mandátum.

12.	Szubkultúrák és identifikáció a 21. századi társadalomban	szubkultúrák és alternatív megközelítések, identitás, osztályhelyzet, interszekcionalitás	<ul style="list-style-type: none"> • Paul Willis (2000). Skacok. Budapest: ÚMK • Pierre Bourdieu (1996). Az iskolai kiválóság és a francia oktatási rendszer értékei. In: Meleg Cs. (szerk.): Iskola és Társadalom I., Pécs: JPTE, https://mek.oszk.hu/01900/01944/01944.pdf • Barna Emília (2018). Kultúra az intézményeken kívül? Szubkulturális termelés és „kül kapitalizmus”. Tranzitblog, 2018.04.03., http://tranzitblog.hu/barna-emilia-kultura-az-intezmenyeken-kivul-szubkulturalis-termeles-es-kul-kapitalizmus/ • Csányi Gergely – Kováts Eszter (2020). Túl az excelszemplétű feminizmuson – Az interszekcionalitás koncepcionális és politikai kihívásai ma. Társadalmi nemek tudománya 2020/1, https://ojs.bibl.u-szeged.hu/index.php/tntef/article/view/33941/33000 • Kacsuk Zoltán (2005). Szubkultúrák, poszt-szubkultúrák és neo-törzsek. A (látványos) ifjúsági (szub)kultúrák brit kutatásának legújabb hulláma. Replika, 53. sz. 91–110., https://www.replika.hu/system/files/archivum/replika%2053-06.pdfhttps://cselekvokozossegek.hu/wp-content/uploads/K%C3%B6z%C3%B6ss%C3%A9gfejleszt%C3%A9s_cro_p_webre-1.pdf
13.	A csoport, csoportszerepek, csoportdinamika értelmezése a közösségekkel végzett szakmai tevékenységekben	szerep, szerepelvárások, szerepkonfliktus, kiscsoport, csoportdinamika, csoportfejlődés	<ul style="list-style-type: none"> • Csepeli György (2014). Szociálpszichológia mindenkiben, Kossuth kiadó, Budapest. • Rudas János (2016). Csoportdinamika kezdőknek, haladóknak, kívülállóknak. Oriold és társai. Bp.

14.	Közösségi művelődés 19. és 20. századi művelődés- és művészettörténeti alapjai	klasszicizmus, romantika, 20. század eleji avantgarde mozgalmak, izmusok, művészeti ágak jellemzői	<ul style="list-style-type: none"> • Magyar Kódex - Magyarok a 20. században. (2001). Művészettörténet 205-2018. oldal. • Művelődéstörténet II. – Szerk.: B. Gelencsér Katalin (1998). Magyar Művelődési Intézet , Mikszáth Kiadó • Nemeskürty István (2000). Kis magyar művelődéstörténet. Szent István Társulat. Budapest • Bényei Miklós (1998). A nemzeti és polgári kultúra felé. Csokonai Kiadó. Debrecen. • Olvasókörök egykor és ma (2010). Hazai és határon túli olvasókörök a XVIII. századtól napjainkig / Nemes Erzsébet. – In: Könyvtári Levelező/Lap, (22. évf.) 7. sz. • Fővárosi kaszinók a 19. században / Novák Béla. – In: Budapesti negyed : lap a városról, (12. évf.) 4. sz. (2004) • Romsics Ignác (2000). Magyarország története a XX. században, Osiris.
15.	Közösségszervezés művelődésszociológiai alapjai/aspektusai	társadalmi struktúra, normák, értékek, kultúra szociológiai fogalma, társadalomtudományok emberképe, kulturális univerzálék	<ul style="list-style-type: none"> • Andorka Rudolf (2006). Bevezetés a szociológiába. Osiris, Budapest. 566-574. oldal. • Anthony Giddens (2003). Szociológia. osiris, Budapest. 59-85. oldal • Pierre Bourdieu, (1978). Különbségek és megkülönböztetések. In A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődése. Gondolat. • Eric Hobsbawm: Tömeges hagyomány-termelés: Európa 1870-1914. • Megnézni még: hidy Péter műv.szociológia.... • Girán-Ligeti (2000). Szociológiai alapismeretek. Comeius, Pécs.

Budapest, 2024.

[1] Az irodalomjegyzék ajánlás. A tételekhez a hallgató más / további irodalmakat is felhasználhat, pl. a képzés során az oktatóktól elektronikusan kapott tanulmányokat. Az irodalomjegyzékben szereplő internetes hivatkozások a 2020 február 4- i állapotot tükrözik